

den had zij hem een inzicht geopend in zijne eigene tekortkomingen, waarvan hij vroeger geen flauw denkbeeld had. Hij kon zich niet ontdoen van de laatste woorden, die Helena gesproken of liever gestameld had: „O, mijnheer, indien gij maar kondet weten, maar kondet gelooven, maar wildet prediken dat de Heer Jezus Christus alles in allen is; niet een helper, maar een Zaligmaker, een volkomen Zaligmaker!”

Doch had hij dit dan niet gedaan? hij wist het niet, hij kon het niet vatten, hij was geheel in de war. Gelukkig was het hart van den heer Howard voorbereid voor de overtuiging, die er weldra wortel in schoot. Hij had zichzelf nooit als een zeer goeden predikant beschouwd, zoodat hij met geene bijzondere ijdelheid te strijden had, ten minste niet met betrekking tot zijne eigene bekwaamheden; hij gevoelde zelf dat zijne preeken zeer weinig beteekend hadden, maar toch had hij er nooit aan getwijfeld of zij waren overeenkomstig de waarheden der Heilige Schrift; thans evenwel begon hij ook hieraan te twijfelen. Hij was boos op de arme Helena, dewijl zij in dier voege gesproken had. Boos! maar neen, hij kon niet boos op haar zijn, zij was haar sterfuur reeds zoo nabij gekomen. Maar toch hij was zeer verwonderd. Inderdaad hij had nooit iets in Helena opgemerkt, dan hetgeen in eene dienstbode goed en prijzenswaardig was, en hij had haar altijd voor eene getrouwe en nederige Christin gehouden, ten minste volgens zijne begrippen van hetgeen een goed Christen moet zijn. Maar hij had nooit gedacht, dat zij eenigen aanleg had tot hetgeen men overdrevene begrippen noemde, en nog veel minder had hij verwacht, dat, terwijl hij zichzelf trachtte tevreden te stellen met den gewonen sleur van een onderrigt, hetwelk hemzelven geen genoegen en nog veel minder hoop verschafte, dat dit arme onwetende, nederige en stille meisje dagelijks door Gods Heiligen Geest werd onderwezen door middel van het geschrevene woord.

De heer Howard ging voort om in eene soort van verbijstering aan al die zaken te denken, zeer bedroefd ook over hetgeen in Helena's kamer had plaats gegrepen, totdat eindelijk een lichtstraal in zijn hart nederdaalde. Hij herinnerde zich, dat er geschreven staat: „Indien iemand van u wijsheid ontbreekt, dat hij ze van God begeere, die een iegelijk mildelijk geeft, en niet verwijt, en zij zal hem gegeven worden;” en hij bad, bad om vergiffenis voor zijne vele tekortkomingen, en tevens om goddelijk onderrigt en besturing, indien hij in eenig opzigt gedwaald had, en om het licht des hemels ten opzichte der Heilige Schrift. Mijn verhaal evenwel heeft niet zoozeer betrekking op de worstelingen zijner ziel, dan wel op het eenvoudige middel, waardoor zij veroorzaakt waren, en ik moet u alleen nog maar vertellen, dat het God in zijne onmetelijke genade behaagde, die weinige en stamelende woorden zijner stervende dienstmaagd te zegenen, om haren meester vrij te maken van de banden, die gedurende zoo langen tijd zijne nuttigheid en zijn geluk verhinderd hadden. Iederen dag bragt hij een uur en soms langer in Helena's kamer door, niet langer als haar geestelijke gids en haar vertrooster, maar als een leerling, die van de stamelende en bijna verstijfde lippen de diepste en hoogste lessen van goddelijke waarheid en liefde leerde. En toch niet van hare lippen, ik vergis mij hier, want hare woorden waren zeer weinig in getal. Maar zij was bekend met de Heilige Schrift, en hare hand kon de bladen omslaan en haar vinger de woorden aanwijzen, ofschoon de tong bleef stilzwijgen. Eindelijk evenwel waren hand en vinger zoowel als tong en hart voor altijd stil.

Sedert Helena's dood werd er eene vreemde en wondervolle verandering in den heer Howard-zelf zoowel als in zijne verkondiging van het Evangelie opgemerkt. Zijne preeken waren niet langer redevoeringen zonder geest of leven, die alleen tot het verstand gerigt waren; maar zij werden een ernstig beroep op het hart en op het geweten zijner toehoorders. Er was niet langer eene halve bekentenis van den Christus in, als een gedeeltelijken Zaligmaker, maar eene hartelijke uitdrukking zijner regten als een geheel en volledigen Zaligmaker, als alles in allen, voor een iegelijk die in Hem geloof. De verandering in hemzelven was niet minder opmerkelijk. Gedurende eene lange reeks van jaren had hij getracht Gode te behagen, en zijne eigene zaligheid uit te werken door eene onvolkomene gehoorzaamheid aan zijne heilige wetten, en door een ijveig maar zeer moeilijk opvolgen van de vormen der godsvrucht, het aan Christus overlatende, om slechts datgene aan te vullen, wat nog aan die wettische eeredienst ontbrak. Maar nu, door middel van het schijnbaar zoo zwakke werktuig eener arme stervende dienstmaagd, door den Heiligen Geest overtuigd van de ijdelheid en het nuttelooze van zulke pogingen, en gewillig gemaakt om al die verwachtingen verre van zich af te werpen, vond hij vreugde en vrede in een geloof, waaraan hij te voren een vreemdeling geweest was. De dag waarop hij aldus tot overtuiging kwam, was een gelukkige dag in zijne geschie-

denis; want, terwijl hij zichzelf als een arm verloren zondaar aan de genade van God overgaf door den Heer Jezus Christus, wies zijn vrede aan als eene rivier en zijne gerechtigheid als de golven der zee; en hij was in staat en genoodzaakt om te zeggen: „Hij heeft een nieuw lied in mijnen mond gegeven, eenen lofzang onzen Gode.” Hij had er ook nog kunnen bijvoegen: „Velen zullen het zien en vreezen, en op den Heer vertrouwen.” Want velen zagen het en vreesden. De verandering was ook te groot, dan dat zij onopgemerkt had kunnen voorbijgaan. Vijf jaren zijn nu sedert Helena's dood verlopen, en het dorp, dat eertijds in een doodslap van geestelijke onverschilligheid verzonken was, vertoont thans wondervolle teekenen van een werkzaam geestelijk leven, want de Heilige Geest heeft zichtbaar het werk van den heer Howard gezegend in de bekeering van zondaars en in de opbouw der getrouwen in hun geloof. En het was aan de sponde van Helena, en door hare stamelende tong, dat het Gode behaagde dit nieuwe leven te doen aanvangen.

Hier eindigde de heer Townley zijn verhaal, en liet het aan de kleine vergadering zijner toehoorders over, om den inhoud daarvan op zichzelf toe te passen. Wat mij betreft, zoo moet ik bekennen, dat ik zoowel bedroefd als verheugd was; verheugd dewijl de inhoud van dit korte verhaal op zichzelf zeer belangrijk was, hoe eenvoudig het ook verteld werd; en bedroefd als ik er aan dacht, hoe veel kleine gelegenheden om nuttig te zijn, uit het oog verloren worden door hen die den Verlosser liefhebben, terwijl zij er naar streven, om iets groots te doen voor zijne heilige zaak. Misschien was het een soortgelijk gevoel, dat den heer Scott noopte zijne familie en vrienden te bezoeken, zich met hem te vereenigen in het zingen van twee of drie verzen uit Keble's wel bekend en zoo schoon morgenlied. Dit werd gevolgd door een kort gebed, en aldus eindigde de huiselijke godsdienstoefening van mijnen eersten zondagavond op Noordhof.

HELPT DE EEN DEN ANDER.

Een reiziger die over de Alpen ging, werd op de hoogte van een gebergte door een sneeuwstorm overvallen. Het was vreeselijk koud; het sneeuwde en regende, en de scherpe wind drong hem tot op het gebeente door. Een tijdlang zette de man zijne moeilijke reis voort; maar ten laatste verstijfden zijne ledematen; eene matte slaperigheid overweldigde hem; zijne voeten weigerden hem de dienst, en juist wilde hij zich aan den noodlottigen slaap, die altijd bij strenge koude overvalt, waaruit hij gewisselijk niet weder ontwaakt zou zijn, overgeven, toen hij een anderen reiziger de bergstraat zag langs komen. Deze ongelukkige man scheen zoo mogelijk in een nog schrikkelijker toestand te verkeeren, want hij kon niet meer voort: zijne kracht was uitgeput, en hij scheen den dood nabij. Toen de reiziger die zich te slapen wilde nedervleijen, dezen armen man zag, vermande hij zich en kroop, — want loopen kon hij niet meer — naar zijn stervenden lotgenoot. Hij nam zijne handen in de zijnen, en poogde die te verwarmen, wreef hem de slapen, de voeten en het gansche ligchaam, en sprak gedurende al dezen tijd vriendelijke woorden tot hem, om hem op te beuren. Het duurde niet lang of de man kwam weer geheel bij, de krachten keerden terug en hij gevoelde zich sterk genoeg om verder te gaan. Nog meer; de vriendelijke weldoener was door de krachtinspanning die hij aangewend had om zijn lotgenoot te redden, zelf ook hersteld. Het wrijven zette het bloed in zijn eigen ligchaam weder in beweging: hij werd warm, terwijl hij den andere zocht te verwarmen, zijne slaperigheid ging over, zijne ledematen herkregen hunne vroegere kracht, en de beide reizigers zetteden gemeenschappelijk hunnen weg voort, en achtten zich gelukkig dat zij gered waren. De storm bedaarde ook weder en zij bereikten in veiligheid hunne woning.

Christen, als uwe liefde tot God verkoelt, en uwe ziele het verderf nabij is, zoek dan eene andere ziel tot het leven te helpen, haar goed te doen, haar gelukkig te maken, en gij zult bevinden, dat dit de beste weg is, om uw hart weer op nieuw te verlevendigen. Daardoor dat de Christenen de Heidenen verwarmd hebben, zijn zij-zelve weder warm geworden. Eerst uit de uitwendige zending is de inwendige ontstaan.

T. M. L.